

at drage ind under Garantien, ogsaa stod paa ret svage Fødder.

Nu er det klart, at denne Ro, som vi havde tilsigtet at skaffe til Veje ved den da nylig vedtagne Lov, vilde vi ikke have faaet bragt til Veje, saafremt vi 14 Dage efter eller i alt Fald ganske kort Tid efter paa ny stod og skulde vedtage en Lov af en lignende Art eller en Udvidelse af den Lov, som var vedtagen. Det er ganske klart, at den Ro, som vi faktisk havde tilvejebragt overfor Udlandet, vilde være forbi med det samme, og Udlandet vilde tænke som saa: Naa, der er altsaa mere, der er galt, end det, de den Gang antog, med andre Ord, de ere ikke i Danmark klare over, hvordan de egentlig sidde i det paa Pengevæsenets Omraade. En saadan Skepsis, som vilde være kommen frem fra Udlandets Side, vilde have bevirket, at den Ro, der tilsigtedes, var bleven ganske illusorisk, for saa vidt der ikke var blevet grebet til Foranstaltninger ogsaa overfor de tre Pengeinstitutter, jeg nu har nævnt, og det er klart, at de Ofre, vi havde bragt eller erklæret os villige til at bringe ved den paatagne Garanti overfor de to københavnske Banker, vilde have været bragte til ingen Nytte, hvis Panikken havde bredt sig ud over Landet. Jeg forstaaar derfor saa godt og kan fuldt ud billige, at de skiftende Finansministre, vi have haft, siden Bankgarantiloven af 15. Februar 1908 blev vedtagen, først og fremmest lod sig det være magtpaaliggende at bevare og værne om den Ro, som det var Meningen at tilvejebringe, og det vilde ikke være lykkedes at holde denne Ro, hvis der, som jeg nævnede før, ret hurtigt efter Vedtagelsen af Bankgarantiloven af 15. Februar var fremkommet Forslag til en ny Lov i samme Retning. Det er fuldt ud berettiget og fuldt ud forstaaeligt, at de forskellige Finansministre, der have været i det mellemliggende Tidsrum, vente med at fremkomme med den Udvidelse, som i Virkeligheden i en vis Forstand var foretagen, indtil den Ro, som var tilsigtet, havde faaet Tid til at fæstne sig. At det derefter er rykket noget længere ud, end man havde ventet, kan vel undskyldes med, at den Gang man nu endelig skulde frem med det, vilde man have saa vidt muligt alting med; man venter at faa gjort rent Bord med det samme, og blandt andet venter man paa, at den Beretning, som for nogle Dage siden er omdelt fra Bankkomiteen af 9. Februar, skulde foreligge, saaledes som den altsaa nu foreligger.

Naar vi nu staa overfor Spørgsmaalet om en Udvidelse af Bankgarantien af 15. Februar 1908, er det ganske nødvendigt, at vi sætte os ind i den Tankegang, der besjælede os alle, da vi vedtog den nævnte Lov. Det er jo nemlig saaledes, at den Panik, som den Gang var i Færd med at bryde ud — det kende vi alle sammen, vi huske meget godt, hvordan Stemningen var her i København —, den havde vi over Hovedet den Gang; den havde vi altsaa som en Drivfjeder, der gjorde, at der maatte handles hurtigt og kraftigt. Nu er der gaaet det meste af et Aar siden den Tid, og i den Tid har Roen, som jeg sagde før, faaet Tid til at fæstne sig. Men det gaar slet ikke an, at vi vilde bedømme det foreliggende Lovforslag paa Grundlag af den Ro, der hersker i Dag, uden at tage Hensyn til de Forhold, der eksisterede, den Gang de tre nylig nævnte Pengeinstitutter faktisk ved Finansministerens Foranstaltning — selvfølgelig under Forbehold af Lovgivningsmagts Sanktion — blev dragne med ind under Bankgarantien. Vi skulle altsaa sætte os ind i og bedømme det foreliggende Lovforslag ud fra den Tankegang, der besjælede os i Februardagene i Fjor, og for mig er der ikke nogen som helst Tvivl — og derom vidne ogsaa de Udtalelser, der faldt ved Bankgarantilovens første Behandling i Fjor — om, at hvis der den Gang havde været Tale om ogsaa at faa disse Pengeinstitutter med, havde samtlige Partier givet deres Stemme dertil. Altsaa det, vi vilde have gjort den Gang, da vi stod midt i de kritiske Forhold, maa vi i Virkeligheden gøre i Dag, hvis vi vilde yde Retfærdighed overfor det foreliggende Lovforslag. Det kan nemlig ikke nytte noget at skyde os ind under, at den Ro, vi søgte, er tilvejebragt, thi den er netop kun tilvejebragt derved, at Bankgarantiens Omfang faktisk ogsaa som foreløbig Foranstaltning, indtil Lovgivningsmagten kunde give sin Sanktion, er bleven udvidet til de tre nævnte Pengeinstitutter, thi, som jeg sagde før, var den ikke bleven udvidet til dem, vilde den Panik, vi da standsede her i København ved Bankgarantiloven af 15. Februar, uvægerlig være brudt op ude omkring i Provinserne, og saa vilde det, der er sket ved Loven af 15. Februar, være ganske omsonst. Altsaa, den Ro, hvorunder vi — heldigvis — kunne debattere Forholdene i Dag, er netop fremkaldt ikke blot ved de Foranstaltninger, der blev truffet overfor de to københavnske Banker, Grundejerbanken og Detailhandlerbanken,